

Aan de hand van oude foto's schetst voormalig verslaggever Peter Bloemendaal het leven in Arnhem in vroeger dagen. Vandaag het Naell Tynnegieterhuis aan de Broerenstraat.

▲ Het Naell Tynnegieterhuis aan de Broerenstraat in 1953.

Een weduwenhuis voor dames van onberispelijk christelijk gedrag

Het Naell Tynnegieterhuis werd in 1564 in gebruik genomen door de Stichting Naell Tynnegieter. De stichting was bij testament opgericht door Naell Tynnegieter Pelgrumsdochter. Zij bestemde het fraaie pand aan de Broerenstraat, dat haar eigendom was, voor de huisvesting van zes oudere hulpbehoevende weduwen. Tynnegieter overleed in 1562.

Het onderkomen heette officieel Weduwenhuis over den Broeren, maar staat beter bekend onder de naam Naell Tynnegieterhuis. De gevelsteen boven de deur vermeldt 'Door Mensen Liefde Ontgloeid, Liet een der Braafste Vrouwen, Voor Zugtende Ouderdom, Hier een Wooning Bouwen, Herbouwd in den Jaare 1791'.

Het weduwenhuis, waar alleen inwonsters van Arnhem terecht konden, was aanvankelijk bedoeld voor zes bewoonsters. De dames moesten bovendien van onberispelijk christelijk gedrag zijn. Naell Tynnegieter had het in haar schenkingstestament over 'ehrlieke godtfruchtige vrouwenpersoenen'.

Wanneer een inwonster kwam te overlijden, werden haar goederen verkocht. De opbrengsten vloeiden in de kas van de stichting. Ook werd vaak van de opbrengst de begrafenis betaald. De

weduwen woonden overigens gratis in het tehuis. Ze kregen maandelijks enkele guldens handgeld en werden vanuit de keuken van het tehuis van maaltijden voorzien. Daarnaast kregen ze brood, olie, hout, bier en turf voor de kachel in de kamer.

In 1701 was het aantal inwonsters gegroeid naar negen. In 1791 werd het pand aan de achterzijde uitgebreid en kon het tehuis huisvesting bieden aan twintig weduwen, ieder in een eigen kamer. In dat jaar werd het hoofdpand tevens ingrijpend aangepast aan de eisen des tijds. De gevelsteen vermeldt dat de toenmalige burgemeesters H. Brantsen en G. Umbgrove tevens huismeester waren van dit ouderenhuis.

In 1961 kwam een einde aan de huisvesting van oude dames, nadat de laatste bewoonster was overleden. Het pand verkeerde toen al jaren in een niet al te beste staat.

De gemeente droeg het bestuur van de stichting in 1969 over aan het zorgcentrum De Drie Gasthuizen. Het pand aan de Broerenstraat werd niet veel later verkocht aan een particulier. De Drie Gasthuizen had niet de financiële middelen om het gasthuis op te knappen en weer rendabel te maken. Het pand huisvest nu een antiekzaak.

◀ De binnenplaats van het Naell Tynnegieterhuis in 1933. De weduwen konden er een luchtje scheppen of een praatje maken op een van de bankjes.

FOTO'S GELDERS ARCHIEF